

det, fordi det hele Thema, der her har været behandlet, er en Sag af saa almindelig Betydning, og fordi flere ærede Rigsdagsmænd — blandt dem; saavidt jeg mindes, Ordføreren for Forstagsstillerne — paa Forhaand have erklæret, at de vare vidende om, hvorledes Regjeringen stillede sig til dette Forslag. Jeg har troet, det var i sin Orden, at man gav Thinget Heilighed til at forhandle disse Sager, netop af Hensyn til den store Betydning, som de have i den hele offentlige Bevidsthed. Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne havde ganske vist mere Ret i sin Forudsætning om Regjeringens Stilling til Forslaget, end han havde i den Forventning, hvormed han indledede Forslaget, nemlig at det vilde blive modtaget med Jubel i Thinget og over hele Landet. Jeg tror, at de Herrer have Ret, som have ment, at der ikke er mindste Trang dertil (Afbrydelse af B. Christensen.); ja, det ærede Medlem og jeg ere nu engang ikke af samme Mening om denne Sag. Ser man hen til, hvorledes Forholdet er over hele Landet, vil man finde, at man sætter saaliden Pris paa den Ret, man allerede har i denne Henseende, at man ofte slet ikke benytter den. Naar jeg ikke paa Regjeringens Vegne kan tiltræde dette Forslag, er det, fordi Regjeringen finder, at de Forandringer, der ere foretagne i Forslaget, som det foreligger iaar, ligeoverfor som det forelaa ifjor, ere saa langt fra at være Forbedringer, at de tværtimod forekomme mig at yde endnu mindre Garantier for, at den Magt, som de kommunale Love have nedlagt i de kommunale Myndigheders Bærg, ikke vil blive misbrugt, og en endnu mindre Garanti for en retfærdig og upartisk Beskatning. Jeg kan ikke komme bort fra, at den allerførste Del af de kommunale Sager mere eller mindre ere finantzielle; mere eller mindre gaa ud paa Skattepaalæg, og jeg kan ikke erkjende det for at være billigt og rigtigt at fastslaa en Ordning, hvorved det er givet, at de Mænd, som komme til at betale den store Del af Byrderne, kunne udelukkes, og maasse vilde blive udelukkede, fra Indflydelsen paa, hvorledes disse Byrder skulle udskrives, og hvorledes de skulle

anvendes. Der er fra forskjellige Sider her fremkommet Utydninger af, at det at modsætte sig Forslaget skulde være det Samme som en Fornægtelse af den Grundtanke, hvorpaa vor Forfatning hviler, og hvorpaa vort hele politiske Livs Tilværelse er bygget. (Afbrydelse af B. Christensen.) Ja, det ærede Medlem her tæt ved mig synes at have megen Uergelse af mig, men jeg skal give en Forklaring over, hvorfor jeg ikke kan erkjende den Bemærkning for berettiget, at man ved at modsætte sig dette Forslag undervurderer og tilfiesætter den Grundtanke, hvorpaa vort Samfund er bygget. Jeg kan for det Første ikke erkjende, at de nødvendige Vetingelser for den politiske og kommunale Repræsentation ere ganske de samme; det er min Overbevisning, at det ikke forholder sig saaledes. Dernæst vil jeg sige, at vor politiske Samfundsorden ikke er bygget paa det, hvorpaa den kommunale Samfundsorden vilde blive bygget efter dette Forslag, thi vor politiske Samfundsorden er bygget paa en Deling af den lovgivende Magt og paa en Tilstedeværelse af en Regjering, men her lægger man Magten, og tilmed en ubegrændset Magt, over til dem, som ere de fleste, og som have den største Udsigt til ikke at blive blandt dem, som skulle betale. Jeg onsker ikke at udtale, at det skulde være nogen absolut Nødvendighed, at den fjerde Stand, som man her behager at betegne den, skulde ville misbruge sin Myndighed og Magt, og jeg onsker end ikke at tænke det, men det forekommer mig, at man ikke kan værge sig imod den Tanke, at der netop for denne Klasse ligger ikke saa Friftelser overmaade nær, og naar man ser den Fond af Dplysning og Selvstændighed, hvorover Massen af disse Vælgere kan disponere, ligger den Tanke slet ikke saa fjern, at de ville være meget tilgængelige for Indflydelsers ikke blot ude fra; thi jeg tror, at der ogsaa findes Elementer i Kommunerne selv, som ville være fuldkommen tilstrækkelige til at kunne sætte Vælgerne i Bevægelse, uden at de altid ville være istand til at se, hvorhen de føres. Der ligger ogsaa i selve Forslaget en Erkjendelse af, at der er nogen Fare derved, hvilken Erkjendelse har ledet til, at man ikke blot